

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 539/2012-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. novembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. O. F., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 132/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. O. F. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. októbra 2012 doručená sťažnosť Mgr. O. F., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 132/2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 132/2011 konal krajský súd o odvolaní obžalovaného, ako aj o odvolaní sťažovateľa ako poškodeného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 T 2/09 z 31. mája 2011, ktorým bol obžalovaný uznaný vinným pre „... *trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, 4 Trestného zákona v znení účinnom do 31. augusta 1999*“. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 2 To 132/2011 z 12. apríla 2012 zmenil rozsudok okresného súdu a obžalovaného spod obžaloby oslobodil, „... *nakoľko nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný*“.

Sťažovateľ sťažnosťou podanou ústavnému súdu namieta prieťahy v postupe krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 132/2011, ktorý podľa jeho tvrdenia bezvýhradne akceptoval opakované bezdôvodné ospravedlňovania sa obžalovaného a jeho právneho zástupcu na pojednávaniach, čo prispelo k celkovému predĺženiu konania. Sťažovateľ vidí porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v postupe krajského súdu aj v čase po vyhlásení rozsudku 12. apríla 2012, a to v tom, že krajský súd podľa sťažovateľa nevyhotovil predmetný rozsudok v zákonnej 30-dňovej lehote a ten vrátil okresnému súdu až 31. mája 2012. Okrem tohto sťažovateľ v sťažnosti namieta aj spôsob, akým bola vybavená jeho sťažnosť na prieťahy v konaní adresovaná predsedovi krajského súdu, a to jednak v tom smere, že túto sťažnosť nevybavil predseda krajského súdu, ale jeho podpredseda, ktorý na to podľa sťažovateľa nemal právomoc, a jednak aj v tom smere, že za jej vybavenie mu v rozpore s právnou úpravou podpredseda krajského súdu mal vyrubiť súdny poplatok, v dôsledku nezaplatenia ktorého nebola jeho sťažnosť na prieťahy v napádanom konaní vybavená, čím malo byť sťažovateľovi odopreté právo na účinné využitie prostriedku nápravy ním označených práv.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného tiež uviedol:

«Hoci podľa §-u 172 ods. 3 Trestného poriadku má súd na vypracovanie rozsudku zo zákona 30 pracovných dní odo dňa vynesenia rozsudku, lehota súdu uplynula dňa 23. 05. 2012, pričom úradným záznamom vo veci sp. zn. 6 T 2/2009 z 31. 05. 2012 sa preukázalo, že porušovateľ vrátil spis z odvolacieho konania až 31. 05. 2012 a tým

sa vylučuje v nadväznosti na ďalšie skutočnosti tu uvedené, že rozsudok bol vypracovaný v zákonnej lehote. ...

Oslobodzovací rozsudok porušovateľa sp. zn. 2 To 132/2011 z 12. 04. 2012, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok prvostupňového súdu v časti trestného činu, ale oslobodil obvineného napriek jeho vlastnej výpovedi a v rozpore so skutkovým stavom, a nadobudol právoplatnosť nezákonne a majetkovo poškodil sťažovateľa, a z dôvodu, že súd ani nekonal voči sťažovateľovi ako účastníkovi konania na strane poškodeného, tým nedôvodné a s prietiahmi odvolania, jeho základné právo na prerokovanie odvolania vo veci bez zbytočných prietiahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol uverejnený pod č. 209/1992 Zb. (ďalej len „Dohovor“), porušené bolo. ...

Vzhľadom na prietahy konania zo strany porušiteľa v konaní sp. zn. 2 To 132/2011 podal sťažovateľ v zmysle § 62 zák. č. 757/2004 sťažnosť na prietahy konania predsedníčke súdu bez riadnej odozvy a odpovede. Tým sú dané právne dôvody, aby do konania porušovateľa vstúpil nálezom Ústavný súd Slovenskej republiky s rozhodnutím, prikazujúcim Krajskému súdu v Bratislave, aby v konaní sp. zn. 2 To 132/2011 v prípade vrátenia veci na základe zrušujúceho rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, postupoval bez zbytočných prietiahov konania a tým zastavil prietahy konania. ...

Preto z uvedených skutočností vyplýval súbeh viacerých dôvodov na oslobodenie sťažovateľa od súdneho poplatku podľa zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch za sťažnosť na prietahy konania, ako je uvedené hore, a potom v dôsledku toho, nemohol Krajský súd v Bratislave sťažovateľovi vyrubiť súdny poplatok za sťažnosť na prietahy konania, najmä ak za porušovateľa rozhodol odložiť sťažnosť pre nezaplatenie súdneho poplatku neoprávnene podpredseda Krajského súdu v Bratislave, a sťažovateľ je ex lége oslobodený od poplatkov ako je uvedené hore aj špeciálnym zákonom o hmotnej núdzi a Ústavou Slovenskej republiky.»

Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľ domáha, aby po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa Mgr. O. F... na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uverejneného pod č. 209/1992 Zb. porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Krajskému súdu v Bratislave, aby vo veci č. k. 2 To 132/2011 konal bez zbytočných prietáhov konania.

Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 5.000,- EUR a to dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Zároveň si sťažovateľ uplatňuje trovy právneho zastupovania podľa vyhlášky 655/2004 Z. z., ktoré žiada uhradiť na účet jeho právneho zástupcu.“

Z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie sťažovateľ tiež žiadal, aby mu bol v konaní pred ústavným súdom ustanovený právny zástupca z radov advokátov.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom

predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 132/2011.

Ústavný súd podotýka, že podľa čl. 127 ústavy a § 49 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť môže podať len fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva alebo slobody, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavnú sťažnosť nemôže podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie základných práv a slobôd iných osôb, nie svojich (napr. I. ÚS 56/98, III. ÚS 137/03).

Z rozsudku krajského súdu sp. zn. 2 To 132/2011 z 12. apríla 2012 ústavný súd zistil, že stranou v tomto trestnom konaní bol ako poškodený subjekt s označením „*družstvo V...*“ (*d'alej len „družstvo“*), pričom v rozhodnom čase, t. j. v čase spáchania skutku, kvôli ktorému bolo toto trestné konanie vedené, bol sťažovateľ iba konateľom označeného poškodeného družstva. Inými slovami, keďže v označenom trestnom konaní ako poškodený nevystupoval priamo sťažovateľ, nemohlo postupom krajského súdu v tomto konaní dôjsť ani k porušeniu jeho práv, ale len práv označeného poškodeného družstva.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k namietanému postupu krajského súdu už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako podanú zjavne neoprávnenou osobou (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Nad rámec uvedeného a v záujme presvedčivosti vlastnej rozhodovacej činnosti ústavný súd dodáva, že aj keby bola sťažnosť podaná poškodeným, bolo by ju potrebné odmietnuť ako oneskorene podanú, pretože sa ňou namietajú prietahy v konaní krajského súdu vedenom pod sp. zn. 2 To 132/2011, ktoré bolo skončené vyhlásením rozsudku 12. apríla 2012, do vyhlásenia ktorého krajský súd vykonal vo veci všetky jemu dovolené procesné úkony, takže po vyhlásení rozsudku už objektívne nemohol svojím postupom ovplyvniť plynulosť tohto trestného konania. Označený rozsudok krajského súdu bol sťažovateľovi ako konateľovi poškodeného doručený 27. júna 2012, pričom od 27. júna 2012 do podania sťažnosti ústavnému súdu na poštovú prepravu 17. októbra 2012 (ústavnému súdu doručená 22. októbra 2012, pozn.) nepochybne uplynula dvojmesačná lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty nemožno zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde to nedovoľuje.

Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa týkajúce sa postupu podpredsedu krajského súdu pri vybavovaní jeho sťažnosti z 24. mája 2012 na prietahy v konaní krajského súdu vedeného pod sp. zn. 2 To 132/2011, ústavný súd z príloh sťažnosti zistil, že tvrdenia sťažovateľa o tom, že táto jeho sťažnosť ostala nevybavená z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku, ktorý mal byť sťažovateľovi za jej podanie nezákonne vyrubení, sa nezakladajú na pravde. Z príloh sťažnosti vyplýva, že predmetná sťažnosť sťažovateľa z 24. mája 2012 bola riadne vybavená listom podpredsedu krajského súdu, ktorý bol pravdepodobne rozvrhom práce krajského súdu na príslušný rok poverený plnením úloh predsedu krajského

súdu sp. zn. Spr. 2146/2012 z 18. júna 2012, pričom týmto bola sťažnosť sťažovateľa uznaná za nedôvodnú, a v zmysle poučenia v predmetnom liste sa sťažovateľ mohol domáhať prešetrenia vybavenia sťažnosti podpredsedom krajského súdu Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“). Využitie tohto prostriedku nápravy však sťažovateľ nepreukázal.

V tejto súvislosti ústavný súd podotýka, že list ministerstva č. 24794/2011-154 z 18. októbra 2011, na ktorý sa sťažovateľ odvoláva a ktorý priložil aj k sťažnosti, sa netýka vybavenia jeho sťažnosti z 24. mája 2012 na prietahy v postupe krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 132/2011 (aj vzhľadom na dátum, pretože sťažnosť sťažovateľa je z roku 2012 a list ministerstva je z roku 2011, pozn.), ale týka sa vybavenia jeho sťažnosti na prietahy v konaní prvostupňového Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) vedenom pod sp. zn. 6 T 2/09, v ktorom sa mohol domáhať preskúmania jej vybavenia predsedom okresného súdu u predsedu krajského súdu a napokon na ministerstve.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o prikázaní všeobecnému súdu vo veci konať, ako aj rozhodnutie o priznaní finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tej časti sťažnosti už nerozhodoval.

Z dôvodu odmietnutia sťažnosti ako celku bolo tiež bez právneho významu rozhodovať o žiadosti sťažovateľa ustanoviť mu v konaní pred ústavným súdom právneho zástupcu z radov advokátov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. novembra 2012